

GRANDIOSA

GOD JUL

Julen er en morsom tid for barna. Alt er spennende, men ingen har tid til halvparten av det som skulle blitt gjort. Hvorfor ikke kombinere litt? Ta med noen Grandiosaer hjem fra jobben. Sørg for at barna er hjemme og at de er litt sultne.

Dette trenger du:

1 stk. Grandiosa per barn
(restene må de voksne spise opp!)

Noen såsisser må til for litt ekstra julestemning

Drikke til:

Julebrus
Juleøl for de voksne

Fremgangsmåte:

Legg ut pizzaene på en fjel eller litt bakepapir, og ta frem pepperkakeformene. La pizzaene tine litt før du setter i gang. La barna stanse ut pepperkakefigurene, hjertene og juletreet. Legg disse bitene på et bakepapir og sett brettet inn i ovnen. Vask barn og bord for matrester. Dekk på bordet med ketchup, sennep og dressing. La barna pynte figurene selv.

Tips: Sett på en jule-CD (gjerne Putti Plutti Pott) eller la TVen stå på i bakgrunnen for litt ekstra julestemning.

Frelsaren og hovmestaren

Av Per Inge Torkelsen

Norge e et land for spesielt interesserte. Kaslags julaprogrammer e det me lige å se på i fjernsynet?

Bambi så skliir på isen. Det e søtt, yndigt, uskyldigt og rørandes. De fyste tjue årå. Ka e det så gjørr at me ser det sama om og om igjen? Innbille me oss at Bambi ikkje komme te å detta i år? Sidde me og håbe på dette?

Og Landstrygaren, eller Rundbrennaren, så dytte den sista kjyddbollå øve te Lady, og så mesten oppleve et lide kyss då de spise spaghetti. Korfor grine me kver gang? E dette et positivt eller negativt trekk ved oss?

E det ikkje litt einspora at me kver jul, siden 1922, har sett på akkurat de same tingå? Trengje me dreba oss, bare for å slå tidå ihjel?

Store Erik Bye i Store Studio. I heile barndommen min. Akkurat då me nettopp va ferige med middagen, og akkurat då det hadde vært perfekt å pakka opp presangane. Då måtte me se på Erik Bye, verdens einaste kvide indianer. Traust, trygt, litt rørandes, og sykt langtekkelig. Ittepå måtte alltid far min holda et halvtimes foredrag om kor flotte Erik Bye va, og kor viktig det va for oss å se på sånne programmer. Jippi.

Sølvguttene synger julen inn. Joda. Ein gjeng med pene små-

guttar så pent synge pene sangar. Jojo. De synge. Det e greit nok det, de står der og synge. Og så? Har de presangar te meg? Sølvpilen? Mannen med gullpistolen? Kaslags mennesker kan det ble av disse sølvguttene? Går de rundt i kvide kjortlar heila livet?

– Ka e det du e?

– Eg e sølvgutt. Tidligare biskop. Og eg har ingen tro på at de e kastrete. Muligens «kasserte».

Jul i Skomakergata. Med ein tøffel, ein halte helt og ei abbelsin så ska ver julakalender. Og de hette Andersen enten de ska ver skomagar eller ein snekker så kræsje med julanissen (Alf Prøysen) kvert år, og bare fins i ei bog så de vise fram på fjernsyn, mens de snakke og snakke, og e ikkje dette någe så maksimalt sko vært i radio? Personlig e eg ennå i stand te å bla i ei bog, og lesa, så eg forvente meg liksom litt merr av et fjernsynsprogram.

Me har Vertshuset Den Gyldne Hane eller Hale. Eg forstår ikkje alltid ka de seie med hendene sine. Og Amalies Jul. På ny og på ny. Og Tre Nøtter For Askepott, ein tsjekkiske film så e dubba te både norsk og tsjekkisk, samtidig. Sånn at det minne deg om Clint Eastwood som ein italienske cowboy så snakke tysk.

Adventslyså tennes. Fysst ett, i slutten av november. Og neste synndag – to. Så ska du tippa kor

mange lys så ska tennas synndagen ittepå. Ni? 447? Nei, TRI. Hipp hipp. Og itte adle disse årå så kan du teksten, så du e med heilt fra begynnelsen av «Så drikker vi en dram i dag, vi drikker den med glede.» Fjerde synndag i advent e den festligaste.

Men så komme høydepunktet. Litla julaftå. Med Ingrid Espelid, så steige svinakjød. Då e 10 000-kronersspørsmålet: Får hu sprøe svor i år?

Hovmesteren komme midt i Ingrid Espelid. Kvert år. Og dette e et av de stysste mysteriene i heila julå. Det e bare i Norge i heile verden at denne Hovmesteren har blitt ein slager. I resten av verden e hovmesteren heilt ukjende. Som smalahåve og lutafisk. Og ka e det med denne hovmesteren så e så fantastisk? Ka e det denne sketsjen egentligt handle om?

For det fyssta så handle det ikkje om jul, det handle om nyttårsaftå. Men det e der ingen så legge merke te. Og det handle om ein hovmester så drikke og drikke, med og mod sin vilje, og bler dridfodle. Det e ekstra løye når han drikke kattapiss. Og det handle om ei grevinna så muligens e blinde, og heilt sikkert e støvdumme og senil demente.

Utdrag fra boken «O jul med din vrede» av Per Inge Torkelsen, Det Norske Samlaget, 1998.